

NORGES HØYESTERETT

Den 23. desember 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Ringnes, Bergh og Steinsvik i

HR-2024-2389-U, (sak nr. 24-199605STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A

(advokat Fredrik Schøne Brodwall
v/advokatfullmektig Caroline Aune)

mot

Påtalemyndigheten

(politiadvokat Jørgen Henriksen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) A, født 00.00.1990, har anket Gulating lagmannsretts kjennelse 17. desember 2024 i sak nr. 24-195789SAK-GULA/AVD1 om varetektsfengsling.
- (2) *Høyesteretts ankeutvalg* kan bare prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd. Når det gjelder forholdet til Grunnloven, Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) og FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen), kan ankeutvalget også prøve den konkrete rettsanvendelsen, men ikke lagmannsrettens bevisbedømmelse.
- (3) A er mistenkt for medvirkning til alvorlig narkotikaforbrytelse som ledd i aktivitetene til en organisert kriminell gruppe, jf. straffeloven § 232 annet ledd første straffalternativ, jf. § 231 første ledd, jf. § 15, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav c. Ved Hordaland tingretts dom 26. juni 2024 ble hun dømt til fengsel i 4 år og 9 måneder. Dommen er anket både av A og påtalemyndigheten. A har vært fengslet siden 13. april 2023.
- (4) Fra 21. august 2023 har fortsatt fengsling vært begrunnet i unndragelsesfare, jf. straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 1. Siktete opplyser at hun ved løslatelse vil returnere til sitt hjemland, Albania. Unndragelsesfaren bygger på at det er sannsynlig at hun i så fall vil unnlate å møte til ankeforhandling og eventuell soning, og at det i praksis ikke vil være mulig å få henne utlevert.
- (5) Anken gjelder spørsmålet om fortsatt fengsling i påvente av ankeforhandling er forholdsmessig. Som lagmannsretten har vist til, foreligger det bekymringsmeldinger vedrørende siktedes psykiske helsetilstand fra de behandlingsansvarlige i fengselshelsetjenesten. I en bekymringsmelding datert 31. oktober 2024 fremgår det blant

annet at siktede har vært akuttinnlagt på psykiatrisk sykehus i perioden 24.–29. oktober 2024, og at de behandlingsansvarlige fortsatt har en «sterk bekymring for pasientens liv og helse».

- (6) Ankeutvalget viser til at varetektsfengsling som innebærer at den siktede ikke mottar hjelp som er tilstrekkelig til å oppfylle minstekravene til nødvendig helsehjelp, normalt vil innebære et uforholdsmessig inngrep, jf. Grunnloven § 94 første ledd og straffeprosessloven § 170 a, jf. HR-2020-1471-U avsnitt 13. Det følger videre av Grunnloven § 93 og EMK artikkel 2 og 3, som blant annet beskytter retten til liv, at myndighetene har plikt til å treffe nødvendige tiltak for å forhindre selvmord og selvmordsforsøk hos innsatte i varetektsfengsel, jf. også dom fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) 15. oktober 2024 *Haugen mot Norge* avsnitt 135–137.
- (7) Det fremgår av lagmannsrettens kjennelse i saken her at siktedes helsesituasjon blir nøye og fortløpende overvåket av fengselshelsetjenesten. De behandlingsansvarlige er klar over siktedes alvorlige psykiske helsetilstand, herunder at det kan foreligge selvmordsfare. Slik saken er opplyst, legger ankeutvalget til grunn at siktede følges tett opp, blant annet med innleggelser i psykiatrisk institusjon ved behov for helsehjelp ut over det fengselet kan tilby. Fortsatt fengsling vil ut fra dette ikke innebære en krenkelse av Grunnloven § 93 og EMK artikkel 2 og 3.
- (8) I lys av sakens alvor, mistankegrunnlaget mot siktede og unndragelsesfaren, er ankeutvalget enig med lagmannsretten i at fortsatt fengsling i påvente av ankeforhandlingen ikke vil innebære et uforholdsmessig inngrep, jf. straffeprosessloven § 170 a. At siktede på grunn av fengslingen ikke får fulgt opp en pågående foreldretvist i Albania slik hun ønsker, endrer ikke dette. Fortsatt fengsling innebærer heller ingen krenkelse av FNs barnekonvensjon artikkel 3 nr. 1.
- (9) Ankeutvalget finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at anken ikke kan føre frem. Anken forkastes i medhold av straffeprosessloven § 387 a første ledd.

S L U T N I N G

Anken forkastes.

Espen Bergh
(sign.)

Arne Ringnes
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)